

Sv. Peter Chrysologos



28. novembra 2021 ✚ **Svätec týždňa**

Sv. Peter, ktorý pre výrečnosť svoju nazvaný bol „Zlatorečný“ (Chrysologos), narodil sa začiatkom 5. storočia, roku 400 v meste Imola v strednom Taliansku. Milostivý Boh obdaril ho veľkým vtipom, ktorým vynikal hneď v útlej mladosti nad vrstovníkmi a spolužiakmi v

miestnej nižšej škole.

Keď vyrástol v školách na krásneho mládenca, ukazoval mužnú vážnosť a veľkú nábožnosť. V slobodných chvíľach kľačieval v skrúšenej modlitbe pohrúžený pred oltárom sv. Kasiána. A tieto výborné vlastnosti zachránili ho pred svetáckym životom a nemravnými výstrelkami, ktorých dopúšťali sa mnohí jeho vrstovníci. Kornélius, biskup Imolský, obľúbil si cnostného a učeného mládenca; vzal ho k sebe, vyučil ho vo vedách svetských a bohosloveckých i v duchovnom rečníctve. Po dokončení učenia vstúpil do rádu mníšskeho a biskup Kornélius vysvätil ho ku boku svojmu za diakona; lebo sa vzpieral prijať posviacku na kňaza.

Mladý diakon bol ozdobou dvora biskupského. Za vzor slúžil mu zbožný biskup Kornélius, ku ktorému vinul sa s najväčšou úctou, ako k najlepšiemu otcovi. Každý človek ctí si vzdelaného diakona. Prísne mravy, nábožnosť, vysoká učenosť a uchvacujúca výrečnosť pokorného mnícha, obrátili na neho zraky cirkevných predstavených a skvelá povest jeho niesla sa naprieč Talianskom.

Roku 433 zomrel v Ravenne arcibiskup Ján. Duchovenstvo a ľud vyvolili si kohosi za jeho nástupcu na stolicu arcibiskupskú, i vyslali poslov k Svätému Otcovi do Ríma, aby ho potvrdil. Biskup Kornélius a diakon Peter odprevádzali poslov k pápežovi Sixtovi III. Medzitým pápež mal videnie. Sv. Peter a Apollinaris ukázali mu tvár toho, ktorého má ustanoviť za arcibiskupa do Ravenny a oznámili mu, aby nepotvrdil už vyvoleného. Keď poslovia z Ravenny prišli a jeden z nich držal reč, v ktorej odporúčal vyvoleného za arcibiskupa, uzrel pápež Sixtus III. medzi poslancami muža, ktorého vo videní označili svätí. Bol to pokorný mních, diakon Kornéliov – Peter.

Sv. Otec odmietol potvrdiť pôvodnú voľbu a navrhol im diakona Petra za arcibiskupa. Spočiatku nechceli privoliť k tomu poslanci z Ravenny. Sv. Otec im vyjaviť zjavenie sv. Petra a Apollinarisa, a oni potom ochotne privolili, aby zbožný a učený mních a diakon stal sa ich arcibiskupom.

Pokorný sluha Boží zdesil sa nad týmto vyznačením. S plačom nad svojou nedostatočnosťou vrhol sa k nohám Svätému Otcovi a prosil, aby ho nepovyšoval na vysokú dôstojnosť arcibiskupskú. Hovoril, že nie je schopný, ani hodný k takému vznešenému úradu. Sv. Otec riekol pokornému Petrovi, že milostivý Boh dáva tomu, koho si vyvolil za nástroj svoj, i rozum i mnohé iné milosti.

Zbožný Peter podrobil sa vôli Božej a privolil, že prijíma dôstojnosť arcipastiersku v Ravenne. V Ríme navštívil hroby sv. apoštolov Petra a Pavla; pomodlil sa skrušene pri ich ostatkoch o mocný príhovor, aby dôstojne zastávať mohol vysoký svoj úrad. Potom odišiel s dobrodincom svojim, biskupom Kornéliom, do mesta Imoly. I tu pomodlil sa na hrobe sv. Kasiána, usporiadal záležitosti svoje a nastúpil v mene Božom cestu do mesta Ravenny, aby zaujal prestol arcibiskupský.

Cisár Valentinián III. s manželkou, kňazstvo a veriaci ľud túžobne čakali príchod nového najvyššieho pastiera svojho a privítali ho s veľkou slávou a úctou. Keď pokorný sluha Boží vstúpil do brány mestskej, vzal ho nadšený ľud na ramená a v prítomnosti dvora cisárskeho niesol ho víťazoslávne do chrámu arcibiskupského. V chráme očakával ho biskup Kornélius, posvätil ho za biskupa a slávnostne v mene pápežovom nastolil ho za arcibiskupa.

V Ravenne otvorilo sa svätému Petrovi široké pole činnosti. Vlažnosť vo viere, pýcha a život svetácky boli tam udomácnené. Hlavný účel štyridsaťdňového pôstu býval zmarený nekresťanskými obyčajami a nemravnosťou. Sv. Peter vzoprel sa s celou horlivosťou tým neporiadkom; i priviedol ovce svoje, ktoré boli poblúdili, na pravú cestu, i zachovávali svätý pôst podľa učenia i úmyslu Cirkvi. Táto horlivosť sv. arcibiskupa zrejme je najviac z jeho posvätných rečí, ktoré sa zachovali až po naše časy.

Sv. Peter bol jeden z najvýznamnejších rečníkov 5. storočia. Ku kázňam jeho hrnuli sa zástupy poslucháčov nielen z mesta a okolia, ale i z ďalekých krajín. Dôrazne odporúčal časté hodné prijímanie najsvätejšej Svätosti oltárnej. I privolával veriacim zástupom: *«Prijímajte často najsvätejšie Telo Božie; ono nech je dušiam vašim každodenným pokrmom.»* Do dnešných čias zachovalo sa 170 jeho kázní. Tie posvätné reči sú krátke, jednoduché, obsahujú mnoho jadra, a hovoria výhradne o pravdách evanjelických, rečou jasnou, výraznou, nestrojenou, bez všetkých príprav rečníckych. I zdajú sa byť viac iba nákresem toho, čo zlatorečný kazateľ prednášal. Trefne a dôkladne hovorí v kázňach svojich o častejšom prijímaní, o almužne, o modlitbe a o pôste, ktorý vtedy býval zanedbávaný i v jeho arcibiskupstve.

V tých časoch boli veľmi potrebné takéto stručné a dojímavé kázne, keď svätú Cirkev znepokojovali bludy, roztržky a iné nepokoje. Vpádmi bojových surových národov bola Rímska ríša otrasená. V krátkom čase na to zaniklo Západorímske cisárstvo. I zdalo sa, že poriadok spoločenský zmizne a kresťanská viera i mravy zahynú vo všeobecnom nepokoji a poklesnutosti.

Sv. Peter držal stráž, pri všeobecnej poklesnutosti mravov, ktorú badať bolo i na samom dvore cisárskom, nad stádom svojím. Neúnavne hlásal slovo Božie; karhal hriešnikov, horlil za povznesenie poriadku cirkevného; napomínal obrátených hriešnikov ku stálosti v dobrom; proti nápadom bludárov a zlostníkov stál pevne ako skala. A milostivý Boh požehnával neúnavné jeho dielo! Neverci, bludári a veľkí hriešnici získaní boli do sv. Cirkvi jeho pôsobením; lebo on ako dobrý pastier tak dlho hľadal stratené ovce, až ich našiel a priviedol do ovčiarne svojej.

Veľkú starosť mal o podriadené duchovenstvo. Vystaval veľký dom, v ktorom býval s duchovenstvom, aby udržal ho na výške vzoru kňazského. Sám predchádzal kňazov svojich vo všetkom skvelým príkladom. Veľkým namáhaním a prísnyim životom schudol na tele tak, že bol iba kosť a koža. Život jeho strpčovali najmä bludári. Okolo roku 430 začal rozširovať Nestor, biskup v Konštantínopole, nový blud, že Kristus Pán Boh a Človek spolu nie je v jednej osobe a že Panna Mária nie je Matkou Božou, ale Kristovou. Proti tomuto

kacířskému učení povstal horlivo opát konštantínopolský, menom Eutyches. Ale i on upadol do bludu; lebo učil, že Kristus Pán mal iba jednu prirodzenosť a nie dve, božskú totižto a ľudskú.

Sv. Flavianus, arcibiskup v Konštantínopoli, odsúdil na sneme cirkevnom roku 448 blud Eutychov a vyobcoval zatvrdeného kacíra z lona sv. Cirkvi. Bludár Eutyches protestoval proti výroku, odvolával sa na pápeža a rozposlal listy na biskupov, aby ich získal pre svoje kacírske domnienky.

Sv. Peter odpovedal: *«S bôľom čítal som list tvoj; lebo keď svornosť a pokoj v sv. Cirkvi slúžia v Nebi k radosti, akéže bolesti zakúšajú sa nad roztržkami, ktorými ony bývajú marené?»* I napomínal vzdorovitého poblúdenca výrečnými slovami, aby sa podrobil stolici pápežskej a učeniu sv. Cirkvi, vynesnému na sneme cirkevnom, a nedohadoval sa; za príklad výstražný uvádzal mu Nestora a iných bludárov, ktorí neposlušnosťou svojou veľmi poblúdili a ako nenapraviteľní kacíri zahynuli.

Horlivo držal stráž sv. pastier i nad stádom svojím. Učil, napomínal hriešnikov a poblúdených. A Boh požehnával jeho dielo. Ku cti Božej staval sv. Peter mnoho chrámov a verejných stavísk, a obnovoval. Postaral sa i o dobrú vodu pre mesto Ravennu.

Roku 448 prišiel do Ravenny sv. Germán, biskup z mesta francúzskeho Auxerres. Sv. Peter privítal veľkého muža Božieho veľmi úctivo i hovoril s ním o veciach cirkevných. Pri odchode svojom na druhý svet daroval sv. Germán vrchné svoje rúcho, tak ako i kajúcne, sv. Petrovi Chrysologovi. A keď sv. Germán tam zomrel, poslal sv. arcibiskup telo jeho do Francúzska.

Roku 450 blížil sa divoký Atila, náčelník Hunov, ktorý sám seba nazval «bičom Božím», k mestu Ravenna. Svätý Peter Chrysologos vyšiel oproti surovému podmaniteľovi a zachránil prosbami a darmi ohrozené mesto od hroznej záhuby. Osemnásť rokov riadil horlivo a príkladne sv. Peter arcibiskupstvo v Ravenne. Nie dlho pred blahoslavenou svojou smrťou daroval sv. Peter Chrysologos chrámu svätého Kasiána v Imole striebornú korunu, v ohni pozlátenú a okrášlenú drahými kameňmi, ako i zlatý kalich a striebornú paténu, ktoré posiaľ zachovávaly sa v tom chráme, a oslávené boli mnohými divmi.

Keď mnohými prácami vysilený a vyschnutý na kosť a kožu cítil, že sa mu blíži hodina smrti, odišiel do Imoly, aby tam na hrobe patróna svojho, sv. Kasiána, život svoj dokonal. Slúžil sv. omšu pri oltári sv. Kasiána, kázal slovo Božie, napomínal prítomných veriacich i kňazov, aby ničím nedali sa odvrátiť od sv. viery, predpovedal blízku svoju smrť a prosil, aby ho tam pochovali. Potom zložil infulu s hlavy, modlil sa skrúsené na stupňoch oltára a medzi modlitbou usnul v Pánu dňa 4. decembra roku 450.

Telo jeho pochované bolo v chráme sv. Kasiána, kde podnes nachádza sa väčšia časť ostatkov jeho. V meste Ravenne prechováva sa jedno rameno jeho. Na hrobe jeho stali sa mnohé divy; i vyhlásený bol za svätého. Pripočítaný býva k učiteľom sv. Cirkvi. Svätý Peter Chrysologos vyobrazuje sa v rúchu arcibiskupskom, s knihou v ruke, ako ohlasuje slovo Božie; a pri ňom chrám.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/sv-peter-chrysologos-arcibiskup-a-cirkevny-ucitel/>